

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 5ης Μαρτίου 2002 *

Στην υπόθεση T-241/00,

Azienda Agricola «Le Canne» Srl, με έδρα το Porto Viro (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους G. Carraro, F. Mazzonetto και G. Arendt, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους E. de March και L. Visaggio, επικουρούμενους από τον A. Dal Ferro, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο, αφενός, αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως C (2000) 1754 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 2000, με την οποία μειώθηκε η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή που χορηγείται στην προσφεύγουσα για το σχέδιο I/16/90/02, και, αφετέρου, αίτημα αποζημιώσεως,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, N. J. Forwood και H. Legal, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 28ης Νοεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο της διαφοράς

- ¹ Το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με τις κοινοτικές δράσεις για τη βελ-

τίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7), εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να χορηγεί κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση για τέτοιες δράσεις.

2 Το άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 ορίζει:

«1. Καθ' όλη τη διάρκεια της κοινοτικής παρέμβασης, η αρχή ή ο οργανισμός που ορίζεται για τον σκοπό αυτό από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή, μετά από αίτησή της, όλα τα δικαιολογητικά και όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν την εκπλήρωση των οικονομικών ή άλλων προϋποθέσεων που επιβάλλονται για κάθε σχέδιο. Η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει την αναστολή, τη μείωση ή την κατάργηση της συνδρομής σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 47:

— εάν το σχέδιο δεν εκτελείται σύμφωνα με τις προβλέψεις [...],

[...]

Η απόφαση κοινοποιείται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος καθώς και στο δικαιούχο.

Η Επιτροπή προβαίνει στην ανάκτηση των ποσών η καταβολή των οποίων δεν ήταν ή δεν είναι δικαιολογημένη.

[...]»

Ιστορικό της διαφοράς

- 3 Με την απόφαση C(90) 1923/99, της 30ής Οκτωβρίου 1990, η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα, Le Canne Srl, χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 1 103 646 181 ιταλικών λιρών (ITL) (569 986 ευρώ), δηλαδή το 40 % του ποσού των επιλεξιμών δαπανών, ύψους 2 759 115 453 ITL (1 424 964 ευρώ), για το σχέδιο I/16/90/02.
- 4 Το σχέδιο αυτό που είχε σκοπό τον εκσυγχρονισμό και τη διαρρύθμιση των εγκαταστάσεων ιχθυοκαλλιέργειας της Le Canne προέβλεπε την κατασκευή υδραυλικών υποδομών (διαύλων, δεξαμενών και χώρων συλλογής θαλασσινού νερού) και την αγορά εξοπλισμού.
- 5 Κατά το άρθρο 1 της απόφασης C(90) 1923/99 «υπό τους όρους που καθορίζει η απόφαση, η χρηματοδοτική συνδρομή της Κοινότητας χορηγείται για το σχέδιο επενδύσεως του οποίου οι προϋποθέσεις χρηματοδοτήσεως απαριθμούνται στο παράρτημα».
- 6 Το παράρτημα της απόφασης αυτής περιελάμβανε μεταξύ άλλων τις δύο ακόλουθες διευκρινίσεις:

— «Το ποσό της συνδρομής που θα καταβάλει πράγματι η Επιτροπή για ορισμένο περατωθέν σχέδιο εξαρτάται από τη φύση των πραγματοποιηθέντων έργων σε σχέση με τα προβλεφθέντα στο σχέδιο.»

— «Σύμφωνα με την επισήμανση που περιλαμβάνεται στο μέρος Β της υποβληθείσας από τον δικαιούχο αιτήσεως για τη χορήγηση συνδρομής, τα προ-

βλεπόμενα έργα δεν μπορούν να τροποποιηθούν ή να μεταβληθούν χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της εθνικής δημόσιας υπηρεσίας και ενδεχομένως της Επιτροπής. Σημαντικές μεταβολές πραγματοποιηθείσες χωρίς σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής μπορούν να έχουν ως συνέπεια τη μείωση ή την κατάργηση της συνδρομής, σε περίπτωση που κριθούν απαράδεκτες από την εθνική δημόσια υπηρεσία ή την Επιτροπή [...]».

- 7 Με την απόφαση C (94) 1531/99, της 27ης Ιουλίου 1994, η Επιτροπή χορήγησε στη Le Canne δεύτερη χρηματοδοτική συνδρομή για το σχέδιο ΙΤΑ/100/94.
- 8 Με έγγραφο της 12ης Δεκεμβρίου 1994 προς το ιταλικό Υπουργείο Γεωργίας (στο εξής: υπουργείο) και προς την Επιτροπή, η Le Canne επισήμανε ότι, για λόγους ανεξάρτητους της θελήσεώς της, κατέστησαν αναγκαίες ορισμένες προσαρμογές των έργων που είχαν προβλεφθεί στο πλαίσιο του σχεδίου I/16/90/02. Η επιχείρηση Le Canne φρονούσε, όμως, ότι το σχέδιο αυτό δεν υπέστη στο σύνολό του ουσιώδεις τροποποιήσεις, με εξαίρεση τη διαφορετική θέση και τη μορφολογία των δεξαμενών εντατικής εκτροφής. Επίσης, η επιχείρηση δήλωσε ότι μόνο μετά την περάτωση των εργασιών αντελήφθη ότι δεν είχε τηρήσει την υποχρεωτική διατύπωση της προηγούμενης γνωστοποίησεως των προσαρμογών αυτών και ζήτησε από τις εθνικές αρχές, ενδεχομένως δε και από την ίδια την Επιτροπή, να προβούν στην τεχνική εξέταση των μετατροπών που πραγματοποιήθηκαν έστω και εκ των υστέρων, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι αυτές ήταν θεμιτές και ότι οι γενόμενες επιλογές ήταν αναγκαίες και ενδεδειγμένες.
- 9 Το υπουργείο, αφού προέβη, την 1η Φεβρουαρίου 1995, στον έλεγχο της τελικής καταστάσεως των έργων του σχεδίου I/16/90/02, διαβίβασε στη Le Canne το σχετικό πιστοποιητικό που καταρτίστηκε στις 24 Μαΐου 1995 (στο εξής: πιστοποιητικό).
- 10 Κατά την άποψη του υπουργείου, ο έλεγχος αυτός αποκάλυψε διαφορές μεταξύ του σχεδίου και των πραγματοποιηθέντων έργων. Κατά το υπουργείο, η Le Canne όφειλε να ζητήσει, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, άδεια πριν προχωρήσει στις

μεταβολές αυτές. Το υπουργείο έκρινε βάσει αυτού ότι εκτός των τεχνικών επιπτώσεών τους, οι μεταβολές αυτές επέφεραν υπέρβαση των δαπανών που είχαν προβλεφθεί στις διάφορες θέσεις που ελήφθησαν υπόψη για τον κατ' εκτίμηση μετρικό υπολογισμό ιδίως όσον αφορά τις εργασίες εκσκαφής.

- 11 Κατά συνέπεια το υπουργείο μείωσε το συνολικό ποσό των επιλεξιμών δαπανών για το σχέδιο I/16/90/02 στο 69,13 % περίπου του ποσού που είχε αρχικά εγκρίνει η Επιτροπή.

- 12 Υπ' αυτές τις συνθήκες η Επιτροπή, με τελικό ένταλμα πληρωμής που εξέδωσε στις 5 Ιουλίου 1995 κατέβαλε στη Le Canne ως υπόλοιπο της κοινοτικής συνδρομής για το σχέδιο I/16/90/02, δηλαδή το ποσό των 419 822 440 ITL (216 820 ευρώ). Η Επιτροπή μείωσε δηλαδή, βάσει του πιστοποιητικού το συνολικό ποσό της συνδρομής αυτής από 1 103 646 181 ITL (569 986 ευρώ) σε 762 940 040 ITL (394 026 ευρώ), δηλαδή κατά 340 706 141 ITL (175 960 ευρώ).

- 13 Με έγγραφο της 26ης Ιουλίου 1995, που η Επιτροπή έλαβε στις 3 Αυγούστου 1995 και το οποίο διαβιβάστηκε επίσης στο υπουργείο, η Le Canne αμφισβήτησε το πιστοποιητικό και ζήτησε να επανεξεταστεί η περίπτωση της.

- 14 Η Le Canne υποστήριξε μεταξύ άλλων ότι οι επίδικες μεταβολές, που δεν περιλαμβάνουν καμιά τροποποίηση των στόχων, της αποδοτικότητας του σχεδίου ή της θέσεώς του, κατέστησαν αναγκαίες κατά τη διάρκεια της εκτελέσεως των έργων του σχεδίου I/16/90/02 λόγω περιστατικών ανεξαρτήτων της θελήσεώς της.

- 15 Με το υπ' αριθ. 12497 τηλετύπημα της 27ης Οκτωβρίου 1995, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις εθνικές αρχές ότι από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτει η ανάγκη επανεξετάσεως της διαδικασίας που ακολούθησε το υπουργείο για την τακτοποίηση του φακέλου του σχεδίου I/16/90/02.
- 16 Στις 14 Νοεμβρίου 1995, το υπουργείο απέρριψε και αυτό την αίτηση επανεξετάσεως της προσφεύγουσας.
- 17 Με απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 1997 (Le Canne κατά Επιτροπής, T-218/95, Συλλογή 1997, σ. II-2055), το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή που είχε ασκήσει η Le Canne και η οποία περιελάμβανε αίτημα ακυρώσεως του τηλετυπήματος 12497 και αίτημα αποζημιώσεως.
- 18 Κατόπιν ασκήσεως αναιρέσεως από την προσφεύγουσα, το Δικαστήριο, με απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-10/98 P, Le Canne κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. I-6831), ακύρωσε την προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Νοεμβρίου 1997. Το Δικαστήριο ακύρωσε το τηλετύπημα 12497 λόγω παραβάσεως της διαδικασίας των άρθρων 44, παράγραφος 1, και 47 του κανονισμού 4028/86 καθώς και του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1116/88 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 1988, σχετικά με τις λεπτομέρειες εκτέλεσης των αποφάσεων χορήγησης συνδρομών για σχέδια που αφορούν κοινοτικά μέτρα βελτίωσης και αναδιάρθρωσης των δομών του τομέα της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και διευθέτησης της παράκτιας ζώνης (EE L 112, σ. 1).
- 19 Οι διατάξεις αυτές επιβάλλουν ιδίως να καλείται ο δικαιούχος, πριν τη μείωση της χρηματοδοτικής συνδρομής, να διατυπώσει τους λόγους για τους οποίους δεν τήρησε τους όρους από τους οποίους εξαρτάται η χορήγηση της συνδρομής και ότι κάθε σχέδιο μέτρου μειώσεως πρέπει να υποβάλλεται στη μόνιμη επιτροπή διαρθρώσεων της αλιείας (στο εξής: επιτροπή).

- 20 Με έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 1999, αντίγραφο του οποίου διαβιβάστηκε στις αρμόδιες ιταλικές αρχές, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Le Canne την πρόθεσή της να μειώσει τη χρηματοδοτική συνδρομή που χορηγήθηκε για το σχέδιο I/16/90/02 και κάλεσε την προσφεύγουσα να διευκρινίσει για ποιους λόγους δεν τηρήθηκαν οι ταχθέντες όροι χορηγήσεως της συνδρομής.
- 21 Με την από 14 Δεκεμβρίου 1999 απάντησή της προς το υπουργείο και προς την Επιτροπή, η Le Canne παρατήρησε ότι, όπως θεωρεί ότι απέδειξε με τις παρατηρήσεις της της 26ης Ιουλίου 1995, οι τροποποιήσεις του σχεδίου I/16/90/02 δεν συνιστούσαν ουσιώδεις τροποποιήσεις αλλά απλές προσαρμογές.
- 22 Η Le Canne υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι σύμφωνα με τη διατύπωση του άρθρου 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 μια απόφαση περί μείωσης χρηματοδοτικής συνδρομής λαμβάνεται κατά διακριτική ευχέρεια και δεν είναι επιβεβλημένη, ακόμη και οσάνκις το σχέδιο δεν εκτελείται όπως έχει προβλεφθεί. Για τον λόγο αυτό, υποστηρίζει η Le Canne, η Επιτροπή όφειλε να εκθέσει σαφώς τους λόγους για τους οποίους φρονούσε ότι οι τροποποιήσεις του σχεδίου ήταν ανεπίτρεπτες έστω και εκ των υστέρων. Η Le Canne υποστήριξε επίσης ότι δεν αρκεί να κηρυχθεί ανεπίτρεπτη η τροποποίηση ενός σχεδίου με μόνη αιτιολογία ότι δεν είχε κοινοποιηθεί εκ των προτέρων.
- 23 Με την απόφαση 882/00 της 30ής Μαρτίου 2000 το Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (στο εξής: TAR) ακύρωσε την απόφαση με την οποία το υπουργείο απέρριψε στις 14 Νοεμβρίου 1995 την αίτηση επανεξετάσεως που είχε υποβάλει η Le Canne. Κατά το TAR, η απορριπτική αυτή απόφαση που στηρίχθηκε, στο σύνολό της, στις θεωρήσεις τις οποίες διατύπωσε η Επιτροπή με το τηλετύπημα 12497, εμφάνιζε τα ίδια διαδικαστικά ελαττώματα με το εν λόγω τηλετύπημα, όπως κρίθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999, Le Canne κατά Επιτροπής.
- 24 Η Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της επί της μελετωμένης μείωσης της χρηματοδοτικής συνδρομής στις 11 Μαΐου 2000, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 47 του κανονισμού 4028/86.

- 25 Με την απόφαση C(2000) 1754, της 11ης Ιουλίου 2000, η Επιτροπή μείωσε το ποσό της κοινοτικής συνδρομής που είχε αρχικά χορηγηθεί για το σχέδιο I/16/90/02 κατά 340 706 141 ITL (175 960 ευρώ).
- 26 Για να στηρίξει τη μείωση αυτή η Επιτροπή εκτίμησε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Εκτιμώντας ότι μόλις στις 12 Δεκεμβρίου 1994 (δεκατέσσερις μήνες μετά την περάτωση των έργων, η δικαιούχος επιχείρηση γνωστοποίησε στο υπουργείο και στην Επιτροπή τις μετατροπές του σχεδίου, καίτοι οι όροι χορηγήσεως της συνδρομής πρόβλεπαν ότι οι μεταβολές ή οι τροποποιήσεις δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της εθνικής διοίκησης και ενδεχομένως της Επιτροπής·

[...]

«Εκτιμώντας ότι [...] με έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 1999 η Επιτροπή πληροφορήσε τις αρμόδιες εθνικές αρχές και τον δικαιούχο για την πρόθεσή της να μειώσει την κοινοτική συνδρομή· ότι η μείωση γίνεται λόγω των ουσιωδών τροποποιήσεων του σχεδίου που υπεβλήθη και εγκρίθηκε, οι οποίες έγιναν κατά την εκτέλεση των εργασιών χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην εθνική διοίκηση και χωρίς την άδειά της·

[...]

Εκτιμώντας ότι, αντίθετα με όσα υποστηρίζει η δικαιούχος επιχείρηση με την επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 1999:

- η μείωση της συνδρομής απορρέει από το πιστοποιητικό ελέγχου της τελικής καταστάσεως των έργων που συντάχσαν οι εκπρόσωποι του υπουργείου μετά τον έλεγχο της 1ης Φεβρουαρίου 1995· το πιστοποιητικό αυτό εκθέτει εκτενώς τους λόγους που υπαγορεύουν τη μείωση τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής συνδρομής·

- εξάλλου από το πιστοποιητικό αυτό προκύπτει ότι οι πραγματοποιηθείσες μεταβολές δεν συνιστούν απλές προσαρμογές· αντιθέτως πρόκειται για ουσιώδεις μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν χωρίς να γνωστοποιηθούν προηγουμένως στην εθνική διοίκηση. Η δικαιούχος επιχείρηση κοινοποίησε τις μεταβολές με επιστολή της 12ης Δεκεμβρίου 1994, δηλαδή άνω του έτους μετά την περάτωση των έργων και λίγους μήνες μετά τη διαβίβαση στο υπουργείο της αιτήσεως καταβολής του υπολοίπου της συνδρομής· όμως, οι “όροι χορηγήσεως της συνδρομής” που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της αποφάσεως C(90) 1923/99 εξαρτούν τις ενδεχόμενες μεταβολές ή τροποποιήσεις των προβλεπομένων έργων από την προηγουμένη έγκριση της εθνικής διοικήσεως και ενδεχομένως της Επιτροπής·

- κατά την άποψη της εθνικής διοικήσεως και της Επιτροπής, οι τροποποιήσεις αυτές μετέβαλαν ουσιωδώς το εν λόγω σχέδιο και συνεπώς δεν μπορούν να γίνουν δεκτές· η έγκριση του μεταγενέστερου σχεδίου ΙΤΑ/100/94 για κοινοτική συνδρομή ουδόλως συνεπάγεται αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής των τροποποιήσεων στην εκτέλεση του πρώτου σχεδίου·

- στο πλαίσιο του σχεδίου I/16/90/02 εκτελέστηκαν έργα προβλεπόμενα στο σχέδιο ΙΤΑ/100/94 και συνεπώς δεν μπορούν να γίνουν δεκτά για κοινοτική συνδρομή στο πλαίσιο του σχεδίου I/16/90/02· αντιθέτως, ένα μέρος των εργασιών που

πρόβλεπε το παρόν σχέδιο δεν πραγματοποιήθηκε και δεν αγοράστηκε ο προβλεπόμενος εξοπλισμός·

Εκτιμώντας ότι οι εθνικές αρχές δεν μετέβαλαν την ευνοϊκή γνώμη που διατύπωσαν για τη μείωση της συνδρομής·

Εκτιμώντας ότι κατά το άρθρο 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, η κοινοτική συνδρομή μπορεί να ανασταλεί, να μειωθεί ή να καταργηθεί αν το σχέδιο δεν εκτελεσθεί κατά τα προβλεπόμενα·

[...]».

- 27 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 14 Σεπτεμβρίου 2000, η επιχείρηση Le Canne άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 28 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε την ίδια ημέρα, η Le Canne υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων με την οποία ζήτησε αφενός την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως C(2000) 1754 και αφετέρου τη λήψη προσωρινών μέτρων.
- 29 Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 2001, T-241/01 R, Le Canne κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-37).

- 30 Με απόφαση του Πρωτοδικείου ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πρώτο τμήμα στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπόθεση.
- 31 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας.
- 32 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 2001.

Αιτήματα των διαδίκων

- 33 Η επιχείρηση Le Canne ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κηρύξει άκυρη και χωρίς έννομες συνέπειες την απόφαση C(2000) 1754·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή στην καταβολή αποζημιώσεως βάσει του νομίμου επιτοκίου που ισχύει στην Ιταλία, από την ημερομηνία της προηγούμενης πληρωμής μέρους του ποσού μέχρι εξοφλήσεως του υπολοίπου·

— επικουρικώς, να διατάξει, αν κρίνει σκόπιμο, πραγματογνωμοσύνη με σκοπό να διαπιστωθεί αν οι μετατροπές που έγιναν στο σχέδιο I/16/90/02 συνιστούν ουσιώδεις μεταβολές

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

34 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Ως προς τα αποτελέσματα της απόφασης της 5ης Οκτωβρίου 1999, Le Canne κατά Επιτροπής

35 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί προκαταρκτικώς ότι η ακύρωση του τηλετυπήματος 12497, που κηρύχθηκε με την προαναφερθείσα απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999, Le Canne κατά Επιτροπής, λόγω του ότι η Le Canne δεν κλήθηκε να διατυπώσει την άποψή της και λόγω του ότι δεν υπήρξε διαβούλευση με την Επιτροπή, δεν επηρέασε το κύρος των προπαρασκευαστικών της ακυρωθείσας πράξεως μέτρων, που είναι προγενέστερα των παρατυπιών που διαπιστώθηκαν.

- 36 Επιπλέον, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η προαναφερθείσα απόφαση 882/00 του TAR, με την οποία ακυρώθηκε η απορριπτική απόφαση του υπουργείου επί της αιτήσεως της Le Canne για επανεξέταση της υποθέσεως, στις 14 Νοεμβρίου 1995, έθεσε ζήτημα κύρους του πιστοποιητικού που καταρτίστηκε στις 14 Μαΐου 1995.
- 37 Πρέπει συνεπώς να γίνει δεκτό ότι το πιστοποιητικό ελέγχου τελικής καταστάσεως στο οποίο στηρίχθηκε η Επιτροπή για να εκδώσει την απόφαση C(2000) 1754 ούτε ακυρώθηκε ούτε ανακλήθηκε με μεταγενέστερη πράξη και συνεπώς μπορούσε να ληφθεί υπόψη στη διαδικασία εκδόσεως της αποφάσεως αυτής.

Επί του ακυρωτικού αιτήματος

Ως προς τον λόγο ακυρώσεως της παραβιάσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 38 Η επιχείρηση Le Canne υπενθυμίζει ότι το τμήμα Π/Β των κατευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας, για την εξέταση των αιτήσεων κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής που υποβάλλονται βάσει του κανονισμού 4028/86, κάνει διάκριση, αφενός, μεταξύ των προσαρμογών που δεν τροποποιούν ούτε την εταιρική επωνυμία ούτε τους στόχους ούτε την αποδοτικότητα ούτε τον τόπο πραγματοποιήσεως του σχεδίου, που είναι θεμιτές βάσει του κανονισμού και, αφετέρου, των τροποποιήσεων που μεταβάλλουν τη φύση του αρχικού σχεδίου από τεχνικοοικονομικής σκοπιάς που είναι και οι μόνες απαγορευόμενες.

- 39 Η Le Canne φρονεί ότι απέδειξε επανειλημμένα ότι οι τροποποιήσεις του σχεδίου I/16/90/02 δεν συνιστούσαν ουσιώδεις μεταβολές του αλλ' απλές προσαρμογές που δεν έθιξαν καθόλου τους στόχους του σχεδίου. Οι προσαρμογές αυτές κατέστησαν αναγκαίες λόγω της μεταβολής του υδραυλικού συστήματος των εγκαταστάσεων και της δραστηριότητας ιχθυοκαλλιέργειας του ιχθυοτροφείου στην ταυτόχρονη εξέλιξη και άλλων εργασιών συγχρηματοδοτούμενων από την Κοινότητα στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος.
- 40 Όμως, η απόφαση C(2000) 1754 απλώς παραπέμπει στο πιστοποιητικό. Ωστόσο, το έγγραφο αυτό είναι προγενέστερο των τεχνικής φύσεως επιχειρημάτων που ανέπτυξε η Le Canne τόσο με τις παρατηρήσεις της 26ης Ιουλίου 1995 όσο και με αυτές της 14ης Δεκεμβρίου 1999 και, συνεπώς, το πιστοποιητικό αυτό δεν έλαβε υπόψη αυτά τα επιχειρήματα.
- 41 Επιπλέον, δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει, βάσει του άρθρου 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, διακριτική ευχέρεια στο θέμα της μειώσεως των χρηματοδοτικών συνδρομών, είχε την υποχρέωση να εξηγήσει γιατί η Α ή η Β τροποποίηση του σχεδίου ήταν ανεπίτρεπτη, έστω και a posteriori.
- 42 Η απόφαση C(2000) 1754 δεν αναφέρει εξάλλου ότι η Le Canne είχε κοινοποιήσει τις εν λόγω προσαρμογές τόσο στο υπουργείο όσο και στην Επιτροπή, τροποποιήσεις τις οποίες επισήμανε και αργότερα κατά την αίτηση ελέγχου της τελικής καταστάσεως των έργων.
- 43 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αιτιολογία της ελλείψεως προηγούμενης εγκρίσεως ουσιωδών τροποποιήσεων του σχεδίου δεν αρκεί τη στιγμή μάλιστα που η απόφαση C(2000) 1754 μειώνει εκ των υστέρων το ποσό χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε αρχικά (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουνίου 1992, C-181/90, Consorgan κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3557, σκέψη 18).

- 44 Κατά την Επιτροπή, η απόφαση περί μείωσης χρηματοδοτικής συνδρομής μπορεί να θεωρηθεί δεόντως αιτιολογημένη οσάκις αναφέρεται με επαρκή σαφήνεια σε πράξη των εθνικών αρχών που εκθέτει σαφώς τους λόγους που υπαγόρευσαν τη μείωση αυτή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 1995, T-85/94, Branco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-45, σκέψη 36).
- 45 Η απόφαση C(2000) 1754 περιλαμβάνει απάντηση στα επιχειρήματα που ανέπτυξε η προσφεύγουσα με τις παρατηρήσεις της, της 14ης Δεκεμβρίου 1999, παραπέμποντας ρητά στο πιστοποιητικό ελέγχου τελικής καταστάσεως. Το έγγραφο αυτό επισημαίνει τις τροποποιήσεις που έγιναν στο σχέδιο χωρίς να κοινοποιηθούν προηγουμένως στην εθνική διοίκηση. Οι λεπτομερείς αναπτύξεις που περιέχει για να στηρίξει τη διαπίστωση ότι οι αδικαιολόγητες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες διευκρινίζουν με βραχυλογία αλλά επαρκή σαφήνεια τους λόγους που στηρίζουν την απόφαση C(2000) 1754 (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουνίου 1992, C-189/90, Cīreke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3573, σκέψη 18).
- 46 Το πιστοποιητικό του υπουργείου διευκρινίζει τις εργασίες που έγιναν επιπλέον αυτών που μνημονεύονται στο σχέδιο I/16/90/02, τις εργασίες που δεν πραγματοποιήθηκαν καθώς και τις δαπάνες που θεωρούνται επιλέξιμες και αυτές που δεν θεωρούνται επιλέξιμες.
- 47 Η απόφαση C(2000) 1754 υπογραμμίζει ότι οι διαπιστωθείσες διαφορές δεν είναι απλές προσαρμογές αλλά ουσιώδεις τροποποιήσεις που κοινοποιήθηκαν άνω του έτους μετά την περάτωση των εργασιών, ότι δεν μπορούν να γίνουν δεκτές και ότι οι εθνικές αρχές δεν μετέβαλαν τη θετική γνώμη τους όσον αφορά τη μείωση της επίδικης συνδρομής.
- 48 Λαμβανομένου υπόψη του συστήματος συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, στην οποία στηρίζεται η χορήγηση των χρηματοδοτικών συνδρομών (απόφαση Branco κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 36), η απόφαση C(2000) 1754 δεν αφίσταται του πιστοποιητικού του υπουργείου ενώ στις παρατηρήσεις της Le Canne δεν περιέχεται κανένας βάσιμος λόγος αμφισβήτησεως του βασιμίου των συμπερασμάτων του εγγράφου αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 49 Το άρθρο 44, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 4028/86 παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να αναστείλει, να μειώσει ή να καταργήσει τη χρηματοδοτική συνδρομή, αν το σχέδιο δεν εκτελεστεί όπως έχει προβλεφθεί.
- 50 Από τη διάταξη αυτή, όπως την έχει ερμηνεύσει το Δικαστήριο, προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ασκήσει αυτή την εξουσία (απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999, *Le Canne κατά Επιτροπής*, όπ.π., σκέψη 25).
- 51 Εξάλλου, η πρακτική της Επιτροπής συνάδει προς την ερμηνεία αυτή. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το παράρτημα της αποφάσεως C(90) 1923/99 (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω), οι ενδεχόμενες μεταβολές ενός σχεδίου χωρίς την έγκριση της Επιτροπής τότε μόνον επιφέρουν τη μείωση ή την κατάργηση της χρηματοδοτικής συνδρομής αν συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις ότι είναι, αφενός σημαντικές και, αφετέρου, κρίνονται απαράδεκτες από την εθνική δημόσια υπηρεσία ή την Επιτροπή.
- 52 Υπό τις συνθήκες αυτές η Επιτροπή είχε, ακόμη και αν είχαν γίνει σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο I/16/90/02 χωρίς την έγκρισή της, τη διακριτική εξουσία να εκτιμήσει αν οι διαπιστωθείσες διαφορές μεταξύ των προβλεπομένων στο σχέδιο και των έργων που πραγματοποιήθηκαν συμβιβάζονται προς τον στόχο, την οικονομία και τη σκοπιμότητα του σχεδίου προκειμένου να αποφανθεί αν οι μεταβολές αυτές είναι παραδεκτές ή απαράδεκτες.
- 53 Ο σεβασμός των εγγυήσεων που παρέχει στους επιχειρηματίες η κοινοτική έννομη τάξη στις διοικητικές διαδικασίες έχει θεμελιώδη σημασία εφόσον τα όργανα της

Κοινότητας διαθέτουν, όπως εν προκειμένω, εξουσία εκτιμήσεως (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-269/90, Technische Universität München, Συλλογή 1991, σ. I-5469, σκέψη 14).

- 54 Στο πλαίσιο αυτό, μια από τις εγγυήσεις αυτές είναι η υποχρέωση που υπέχει το συγκεκριμένο όργανο να αιτιολογεί επαρκώς τις αποφάσεις του. Η αιτιολογία αυτή έχει σκοπό να γνωστοποιήσει στον αποδέκτη της αποφάσεως τους πραγματικούς και νομικούς λόγους στους οποίους στηρίζεται αυτή προκειμένου να δώσει τη δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να εκτιμήσει μεταξύ άλλων, αν είναι σκόπιμο να υποβάλει την πράξη στον έλεγχο του αρμοδίου δικαιοδοτικού οργάνου.
- 55 Όταν πρόκειται για απόφαση περί μείωσης κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής σε ένα σχέδιο που δεν εκτελέστηκε κατά τα προβλεπόμενα, η αιτιολογία μιας τέτοιας πράξεως πρέπει να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους οι μεταβολές που ελήφθησαν υπόψη κρίθηκαν απαράδεκτες. Ενδεχόμενες θεωρήσεις όσον αφορά την έκταση των μεταβολών αυτών ή το γεγονός ότι δεν εγκρίθηκαν προηγουμένως δεν αρκούν καθεαυτές να συγκροτήσουν επαρκή αιτιολογία.
- 56 Ακριβώς όμως η απόφαση C(2000) 1754 που παρατίθεται εν μέρει στη σκέψη 26 ανωτέρω απλώς παραπέμπει συναφώς στους λόγους μείωσης της χρηματοδοτικής συνδρομής που διατυπώνονται στο πιστοποιητικό αναφέροντας ότι οι μεταβολές που περιγράφονται στο έγγραφο αυτό «τροποποίησαν σημαντικά το εν λόγω σχέδιο και συνεπώς είναι απαράδεκτες».
- 57 Η απόφαση C(2000) 1754 δεν διευκρινίζει δηλαδή άλλο λόγο υπαγορεύοντα τη μείωση της χρηματοδοτικής συνδρομής εκτός από την έκταση των τροποποιήσεων που έγιναν στο σχέδιο χωρίς να κοινοποιηθούν προηγουμένως: η απόφαση αυτή εμφανίζει πράγματι τις εν λόγω τροποποιήσεις ως απαράδεκτες πλην όμως παραλείπει να προσδιορίσει σε τι συνίσταται, κατά την Επιτροπή, αυτό το απαράδεκτο,

πέραν των θεωρήσεων όσον αφορά την έκταση των τροποποιήσεων. Ειδικότερο δεν διευκρινίζει τους λόγους για τους οποίους το σχέδιο, όπως τροποποιήθηκε, είναι λιγότερο κατάλληλο από το αρχικό να τύχει κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

- 58 Συνεπώς η απόφαση C(2000) 1754 δεν δίνει τη δυνατότητα στον δικαιούχο της χρηματοδοτικής ενισχύσεως να γνωρίσει την εκτίμηση που διαμόρφωσε η Επιτροπή όσον αφορά το συμβατό των μεταβολών που διαπιστώθηκαν με το αντικείμενο, την οικονομία και τη σκοπιμότητα του σχεδίου. Ακριβώς όμως αυτό το συμβατό είναι το στοιχείο που καθορίζει αν οι μεταβολές που έγιναν κατά την πραγματοποίηση του σχεδίου είναι παραδεκτές ή απαράδεκτες.
- 59 Η απόφαση C(2000) 1754 στερεί δηλαδή από την προσφεύγουσα και από το Πρωτοδικείο ένα στοιχείο που είναι αναγκαίο ιδίως για τον δικαστικό έλεγχο της επίδικης πράξης· κατά τούτο η πράξη αυτή δεν αιτιολογείται επαρκώς.
- 60 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτός ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως και να ακυρωθεί η απόφαση C(2000) 1754 ενώ παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προέβαλε η Le Canne καθώς επίσης και η εξέταση του αιτήματος για τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης που υπέβαλε.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

- 61 Με το δεύτερο αίτημά της, η Le Canne ζητεί από το Πρωτοδικείο να υποχρεώσει την Επιτροπή να της καταβάλει αποζημίωση προς το νόμιμο επιτόκιο που ισχύει στην Ιταλία από την ημερομηνία της πρώτης μερικής πληρωμής μέχρι πληρωμής του υπολοίπου, για την οικονομική ζημία που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της επίδικης μείωσης.

- 62 Ωστόσο στην Επιτροπή απόκειται, βάσει του άρθρου 233 ΕΚ, να προσδιορίσει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας απόφασης και να εκδώσει ενδεχομένως μια νέα απόφαση επαρκώς αιτιολογημένη.
- 63 Συνεπώς το Πρωτοδικείο δεν μπορεί χωρίς να προδικάσει το περιεχόμενο ενδεχόμενης νέας απόφασης, να αποφανθεί στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής επί του αιτήματος της Le Canne.
- 64 Κατά συνέπεια το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 65 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον διατυπώθηκε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 66 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει την απόφαση C(2000) 1754 της 11ης Ιουλίου 2000.**
- 2) **Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή κατά τα λοιπά.**
- 3) **Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα περιλαμβανομένων και των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.**

Vesterdorf

Forwood

Legal

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Μαρτίου 2002.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

B. Vesterdorf